

Kurzus kódja(i): BMA-FLMD16-212.30

Kurzus címe: Filmtörténeti szeminárium: A BBS és a fősodor

Tanár neve: Gelencsér Gábor

Kurzus időpontja, helye: kedd 10.45–12.15 34

Kurzus típusa: Szeminárium

Kurzus leírása: A Balázs Béla Stúdió eredetileg a friss diplomás rendezők afféle gyakorló műhelyeként alakult, ahol az első nagyjátékfilm előtt a pályakezdők először kisfilmekben alakíthatták ki későbbi stílusukat, látásmódjukat. Az etűd mint „tanulmány”, „vázlat” fontos önálló formája a magyar filmművészetnek, miközben gyakorta a későbbi nagyjátékokat is előkészíti. Az összeállítás olyan filmpárok közül válogat, amelyek esetében a kis- és nagyjáték közötti kapcsolat nyelvi-stiláris és/vagy szemléleti-tematikusan szempontból jelentős. A kis- és nagyjátékok az egyéni alkotói poétikán túl rávilágítanak a magyar filmtörténet legfontosabb stílusirányzataira a hatvanas évek modernizmusától az ezredforduló „fiatal magyar filmjéig”.

Kurzus teljesítésének követelményei:

- a filmek óráról-órára történő megtekintése (az óra elején megírt filmismereti teszt 3 alkalommal hagyható ki vagy háromszor lehet sikertelen)
- szemináriumi előadás vagy
- házi dolgozat: egy, a szemináriumon fel nem dolgozott szerző rövid- és egészestés filmjének összehasonlító elemzése; terjedelem: 8-12.000 karakter; leadási határidő: utolsó óra (május 14.), értékelés: május 21., kedd, 9–11 h, 250. szoba
témajavaslatok:

Szabó István: Variációk egy témára / Apa

Sándor Pál: Három történet a romantikáról / Bohóc a falon

Simó Sándor: Színe és fonákja / A legszebb férfikor

Kézdi-Kovács Zsolt: Egy gyávaság története / Mérsékelt égöv

Kósa Ferenc: Öngyilkosság / Ítélet

Huszárik Zoltán: Capriccio / Csontváry

Magyar Dezső: Agitátorok / Büntetőexpedíció

Gazdag Gyula: Hosszú futásodra mindig számíthatunk / A kétfenekű dob

Szomjas György: Nászutak / Könnyű testi sértés

Sára Sándor: Pro patria / 80 huszár

Grunwalsky Ferenc: Anyaság / Egy teljes nap

Maár Gyula: Prés / Töredék

Rózsa János: Botütés saját kérésre / Kabala

András Ferenc: Dózsa népe / Veri az ördög a feleségét

Dárday István: Küldöttválasztás / Jutalomutazás

Jeles András: Montázs / A kis Valentinó

Xantus János: Női kezekben / Szoba kiáltással

Szabó Ildikó: In flagranti / Gyerekgyilkosságok

Klöpfler Tibor: Vendéglátás / A lakatlan ember

Kamondi Zoltán: Tudat alatti megálló / Halálutak és angyalok

Nemes Gyula: Papagáj / Egyetlenem

- Kötelező filmek:**
1. febr. 20.: Szabó István: *Te* (1961) – *Szerelmesfilm* (1970)
 2. febr. 27.: Kardos Ferenc: *Miénk a világ* (1963) – *Gyerekbetegségek* (Rózsa Jánossal, 1965)
 3. márc. 12.: Novák Márk: *Kedd* (1963) – *Szentjános fejevétele* (1965)
 4. márc. 19.: Sára Sándor: *Cigányok* (1962) – *Feldobott kő* (1968)
 5. márc. 26.: Elek Judit: *Találkozás* (1963) – *Sziget a szárazföldön* (1969)
 6. ápr. 9.: Huszárik Zoltán: *Elégia* (1965) – *Szindbád* (1971)
 7. ápr. 16.: Bódy Gábor: *Négy bagatell* (1975) – *Amerikai anizs* (1975,)
 8. ápr. 23.: Xantus János: *Diorissimo* (1980) – *Eszkimó asszony fázik* (1983)

9. ápr. 30.: Szirtes András: *Hajnal* (1980) – *Lenz* (1984–86)
10.máj. 7.: Bollók Csaba: *Winnetou* (1995) – *Észak, Észak* (1998)
11.máj. 14.: Kocsis Ágnes: *Szortírozott levelek* (2000) – *Pál Adrienn* (2010)

Kötelező irodalom: Antal István – Deák László – Kodolányi Sebestyén: *Balázs Béla Stúdió 1961–2001*. BBS – Orpheusz Kiadó, Budapest, 2002.
Gelencsér Gábor: A kísérestől a kísérletezésig. A Balázs Béla Stúdió ötven éve. In: uő: *Az eredendő máshol. Magyar filmes szólalomok*, Gondolat, Budapest, 2014, 141–148.
Gelencsér Gábor (szerk.): *BBS 50. A Balázs Béla Stúdió 50 éve*. Múcsarnok – Balázs Béla Stúdió, Budapest, 2009.
Nagy Ádám: A peremvidék kavalkádja. A Balázs Béla Stúdió vázlatos története és irányzatai
<http://www.filmtett.ro/cikk/1435/a-balazs-bela-studio-vazlatos-tortenete-es-iranyzatai>
